

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Техногенна та екологічна безпека в умовах сільськогосподарської діяльності

спеціальність	Н 7 « Агроінженерія »	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Агроінженерія	факультет	мехатроніки та інжинірингу
освітній рівень	Другий (магістерський)	кафедра	мехатроніки, безпеки життєдіяльності та управління якістю

ВИКЛАДАЧ

Черепньов Ігор Аркадійович

Вища освіта – спеціальність Радіотехнічні системи комплексів; Правознавство.
Науковий ступень - кандидат технічних наук, 05.11.17 – медичні прилади та системи
Вчене звання - старший науковий співробітник, доцент кафедри безпека життєдіяльності
Досвід роботи – більше 44 років, стаж наукової та науково-педагогічної роботи – 26 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- Член громадської організації «Асоціація фахівців цивільного захисту» (м. Київ)
- співавтор більше 10 наукових статей у спеціалізованих виданнях України з питань безпеки в надзвичайних ситуацій, техногенної та екологічної безпеки в екології.
- автор 4 навчальних та навчально-методичних посібників;
- співавтор 7 підручників (з них з грифом МОН – 6).;
- Брав участь у виконанні 26 науково-дослідних робіт, у тому числі 12 з питань техногенної та екологічної безпеки учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	0963693346	електронна пошта	voenpred314@ukr.net	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	---------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей щодо: - впровадження організаційних і технічних заходів щодо забезпечення відповідного рівня техногенної та екологічної безпеки в умовах сільськогосподарської діяльності; - здатності та готовності до врахування положень законодавчих та нормативно-правових актів при виконанні виробничих та управлінських функцій; - здатності до організації діяльності виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог до техногенної та екологічної безпеки в умовах сільськогосподарської діяльності; - управління діями щодо запобігання виникненню аварій та НС техногенного та екологічного характеру; - розробки та проведення заходів з ліквідації наслідків аварій та НС техногенного та екологічного характеру.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, рішення ситуаційних завдань, написання рефератів
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	• розуміння функціонування системи управління та забезпечення техногенної та екологічної безпеки в умовах сільськогосподарської діяльності (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4,ЗК5,ЗК7, ФК1, ФК9, ФК14, ПРН1,ПРН3, ПРН5) / індивідуальні практичні завдання • здатність аналізувати і обрати оптимальні нормативні документи для професійної діяльності (ЗК1, ЗК5, ЗК7, ФК1, ФК11, ПРН3,ПРН4, ПРН5)/ індивідуальні завдання з аналізу нормативної бази • здатність користуватися нормативними документами (ЗК4, ЗК4,ЗК7, ФК1, ПРН3, ПРН5) / індивідуальні практичні завдання • здатність забезпечувати відповідний рівень техногенної та екологічної безпеки (ЗК1, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК10, ФК1, ФК9, ФК11, ПРН1,ПРН2, ПРН19) / індивідуальні практичні завдання
Обсяг і форми контролю	6 кредитів ECTS (180 годин): 16 годин лекції, 30 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння аспектів професійної діяльності. ЗК4. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК5. Здатність працювати в команді. ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ФК1. Здатність розв'язувати складні управлінські задачі та проблеми в сфері сільськогосподарського виробництва.	Програмні результати навчання	ПРН1. Володіти комплексом необхідних гуманітарних, природничо-наукових та професійних знань, достатніх для досягнення інших результатів навчання, визначених освітньою програмою. ПРН2. Розробляти енергоощадні, екологічно безпечні технології виробництва, первинної обробки і зберігання сільськогосподарської продукції. ПРН3. Знати, розуміти і застосовувати норми законодавства, що стосуються професійної діяльності. ПРН5. Приймати ефективні рішення стосовно форм і методів управління інженерними системами в АПК.
-------------	---	-------------------------------	--

ФК9. Здатність прогнозувати і забезпечувати технічну готовність сільськогосподарської техніки.
ФК14. Здатність гарантувати екологічну безпеку у сільськогосподарському виробництві.

ПРН19. Розробляти і реалізовувати ресурсощадні та природоохоронні технології у сфері діяльності підприємств АПК

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Лекція 1.	Основні поняття з техногенної та екологічної безпеки.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Класифікація надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.	Самостійна робота	Основні складові національної безпеки Аналіз об'єктів економіки за критерієм потенційної небезпеки. Фактори що ініціюють техногенні та екологічні небезпеки.
Лекція 2.	Нормативно правові положення та нормативно-технічні документи що регламентують відповідний рівень техногенної та екологічної безпеки	Практичне заняття 2 (ПЗ 2)	ГДК та інші нормативно-технічні документи що регламентують діяльність об'єкта АПК		
Лекція 3.	Моніторинг техногенних та екологічних небезпек, що можуть спричинити НС.	Практичне заняття 3 (ПЗ 3)	Види техногенних та екологічних небезпек		

Модуль 2. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ ТА ТЕХНОГЕННОЮ БЕЗПЕКОЮ

Лекція 4.	Основні завдання системи управління екологічною та техногенною безпекою	Практичне заняття 4 (ПЗ 4)	Система управління екологічної безпеки об'єкта АПК.	Самостійна робота	Інженерний захист населення і територій Хімічний захист населення і територій Радіаційний захист населення і територій Медичний захист населення і територій
Лекція 5.	Характеристика надзвичайних ситуацій різного генезису.	Практичне заняття 5 (ПЗ 5)	Визначення основних показників завалів споруд при руйнуванні		
Лекція 6.	Захист населення і територій в умовах екологічної небезпеки	Практичне заняття 6 (ПЗ 6)	Аналіз ситуації у відкритих водних джерел хімічно небезпечними речовинами		
Лекція 7.	Захист населення і територій в умовах техногенної небезпеки	Практичне заняття 7 (ПЗ 7)	Аналіз ситуації у разі вибухів на потенційно небезпечних об'єктах		
		Практичне заняття 8 (ПЗ 8)	Аналіз ситуації у разі аварії на гідротехнічній споруді		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Безпека в надзвичайних ситуаціях [Текст] : навч. посібник. у 2 ч. Ч. 1. Надзвичайні ситуації / М. Л. Лисиченко, В. В. Вамболь, С. О. Вамболь, М. М. Кірієнко, І. А. Черепньов, В. М. Власовець ; за ред. М. Л. Лисиченко. - Харків : ПромАрт, 2021. - 202 с.
2. Безпека в надзвичайних ситуаціях [Текст] : навч. посібник. у 2 ч. Ч. 2. Захист населення і територій / М. Л. Лисиченко, В. В. Вамболь, С. О. Вамболь, М. М. Кірієнко, І. А. Черепньов, В. М. Власовець ; за ред. М. Л. Лисиченко. - Харків : ПромАрт, 2021. - 200 с.
3. Екологічна безпека, природно-техногенна безпека і цивільний захист в Україні / В.М.Кобрін, П.М.Куліков, М.В.Нечипорук, В.П.Садковий, Л.Б.Яковлев, С.О. Вамболь – Навч. посібник – Харків, Нац. аерокосм. ун-т “ХАІ”. ,2007.- 406с.
4. Техноекологія / Шмандій В.М. Мальований М.С., Боголюбов В.М., Шаніна Т.П., Сафранов Т.А. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. – 616 с.
5. Екологічна безпека / Шмандій В.М. Некос В.Ю. - Харків-Кременчук: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2008. – 436 с.

1. Безпека в надзвичайних ситуаціях: метод. вказівки до практичних занять з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання / Черепньов І.А., Антощенко Р.В. Кунденко М.П., Вамболь С.О., Ляшенко С.О.- Харків: ДБТУ, 2023. - 87 с.
2. Системи управління екологічною безпекою. Конспект лекцій /Уклад. С.О. Вамболь, І.В. Міщенко, В.Ю. Колосков, О.М. Кондратенко. – Х.: НУЦЗ України, 2018. – 224 с
3. Технології захисту навколишнього середовища. Методи та моделі.: курс лекцій / Вамболь С.О., Вамболь В.В., Колосков В.Ю.– Х.: НУЦЗУ, 2018. – 112 с.
4. Безпека в надзвичайних ситуаціях. Частина 1. Оцінка обстановки у разі аварії на водних об'єктах: метод. вказівки до самостійної роботи з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання / Черепньов І.А., Кунденко М.П., Вамболь С.О., Ляшенко С.О.- Харків : ДБТУ, 2023. - 34 с.
5. Безпека в надзвичайних ситуаціях. Частина 2. Оцінка обстановки у разі руйнування будівель і споруд: метод. вказівки до самостійної роботи з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання / Черепньов І.А., Кунденко М.П., Вамболь С.О., Ляшенко С.О. С.О.- Харків : ДБТУ, 2023. - 36 с.
6. Цивільний захист : метод. вказівки до самостійної роботи з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання / Черепньов І.А., Кунденко М.П., Вамболь С.О., Ляшенко С.О.- Харків : ДБТУ, 2023. - 91 с.
7. Задачі, склад і повноваження комісій із питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій МОБВ, ОМСВ і Комісій із питань надзвичайних ситуацій СГ. Навчально-методичний посібник / Олійник Г.І., Костюк Ю.Г., Черепньов І.А. та ін. - Харків: НМЦ БЖ та ЦЗ, 2019.- 325 с.

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.